

У ПОШУКАХ САМАБЫТНАСЦІ

Гэтымі днямі я атрымаў пісьмо. Прышло яно з вёскі Збланы, ад удзельнікаў вядомага ўсёй Гродзеншчыне Зблянскага хору. Малады выканаўца праслаўленага калектыву склаў пісьмо пра родны край. Яны просіць паклікаць яго на музыку.

НОВЫЯ КАЛГАСНЫЯ АНСАМБЛІ

Сваімі сваімі песнямі Сморгоншчына! Вы бачыце інавацыйнае калгаснае імя Зблянскага раёна Надзею Баран, Лялію Нікіціна і Соф'ю Жабінскую ў час спяваў у калгасным клубе. Дзякуючы ініцыятыве да Дзеяды народнай творчасці.

Пачуццё аднасці з роднай зямлёй, са сваім народам — вось галоўнае, што вызначае сёння рэпертуар нашых самадзейных калектываў.

Гродзенскі народны ансамбль песні і танца «Нёман» у праграму ўключыў вакальна-хараграфічную кампазіцыю «Сява над Нёманам». Яна расказвае пра сямінашні дзень Прынямонна — края вялікай кілі, высокай ураджаю.

Па ініцыятыве старшын калгаса дэпутата Вярхоўнага Савета ССР А. Варанецкага ансамбль песні і танца створан у калгасе «Гардзія» Саіслаўскага раёна. Кіруе гэтым калектывам менавіта Дома народнай творчасці Ул. Шыркевіч. Па эскізах мастака Л. Бараня для калгасных артыстаў зроблены касцюмы. На аглядзе ансамбль пакама хараграфічнай карціцы «Гардзія» танцаў, музыку да якога напісаў кампазітар М. Наско.

У калгасе «Слава працы» створан новы выканаўчы калектыв «Зчанька». У аснову сваёй праграмы ён паклаў народную беларускую песню «Ой, рэчанька, рэчанька».

Ансамбль песні і танца імя Агіньскага створаны ў Сморгоні — на радзіме вядомага кампазітара. У праграме сморгонскіх артыстаў танец «Паланез» і песня на музыку папулярнага творца Сморгоні славілася некалі сваёй абранікам. «Сморгонскія абранікі» — так называецца жартуны танец падрыхтаваны удзельнікамі ансамбля.

А. ШЫДЛОУСКІ,
дырэктар Гродзенскага абласнога Дома народнай творчасці.

АСНОВА РЭПЕРТУАРУ

Агляд мастацкай самадзейнасці, які прайшоў у Брагіне, паказаў добрую падрыхтоўку вакальных калектываў. Летась Ясянёўскі хор папоўніў свой рэпертуар народнай песняй «Вачы-вачы», прыпеўкамі. Хор саўгаса «Краснае» выконвае песні «Беларус ты мая сінявокая», «У цёмным лесе». Беларускай народнай песня «Васіль» добра гучыць у выкананні жаночай групы Акарыўскага сельскага клуба, а мужчынская група Брагінскага Дома культуры атрымала высокую адзнаку за выкананне «Песні аб Брэскай крэпасці» і «Песні аб Заслонаве».

Песні беларускіх кампазітараў, народныя песні — аснова рэпертуару ўсіх вакальных калектываў раёна.

Ул. БАБРАЎНІЧЫ.

ДЫРЫЖЫРУЕ АЎТАР

Заслужаны дзеяч культуры самадзейных калектываў Павел Іванавіч Шыдлоўскі ў мінулым годзе напісаў рад новых песень. Усе яны ўвайшлі ў рэпертуар хору Прысінскага сельскага клуба, якім Павел Іванавіч кіруе ўжо шмат гадоў. На кураўм аглядзе хор выканаў песні Шыдлоўскага «Прысінская Масква», «Песня

аб Беларусі», «Жніўна», «Намбайнеры», «Гэй, у нашым шкіль лесе», «Эдзе Янка ў горад», «Чаму хлопцы не жанаты». Хор атрымаў публіку на раённы агляд. Урошчае выканаўчае майстэрства калектыву дазваляе спадзявацца, што яно прывядзе яго і на Дзеяды ў Мінск.

ЗАПІСАНА ў РАЁНЕ

Многія песні, з якімі артысты Тураўскага народнага хору выступаюць у гэты час, былі запісаны ў вёсках раёна. Актывіны ўдзел у зборы і разучванні гэтых твораў прымаў тэхнічны музычны школы Валіцына Дзедавец, работніца дзіцячага сада Марыя Архоўская, лавар Марыя Валубуцкая, цыслар Міхал Русь, транзістар Сяргей Маруці.

Пры хору створаны танцавальная група аркестр народных інструментаў.

А. РАДЗІВІЛАУ.

БЕЗ ЭСТРАДНАЙ ТАНАСЦІ

Калі гаварыць аб горніх уроках мінулых гадоў, дык для Віцебскай вобласці яны заключваюцца ў прамержны захваленні эстрады. «Эстраднай» былі не толькі праграма многіх калектываў, эстраднай у горшым сэнсе гэтага слова, была манера выканання некаторых салістаў, «эстрадным» па складзе былі аркестры, іх рэпертуар.

Адметнай рысай падрыхтоўкі да трэцяй Дзеяды народнай творчасці на Віцебшчыне з'яўляецца зараз вызваленне ад гэтай «эстраднай» лэгуадумнасці. Вось у калгасе «Чырвоная Армія» створаны ансамбль дудароў. І адразу ж ажылі, загучалі ва ўсёй сваёй прыгэжосці многія напузабытыя мелодыі.

Новы цымбальны аркестр створаны ў Пастаўскім раёне. У ім сорак выканаўцаў. Кіруе калектывам добры знаўца народнай творчасці Якаў Паўлавіч Нікіцін. У рэпертуар аркестра ўключаны цікавыя і складаныя творы.

Яшчэ адзін народны калектыв — ансамбль гарманістаў — створаны пры Гарадоцкім РДК.

Усё большую дапамогу аказваюць нашым самадзейным тэатральным калектывам прафесіянальныя артысты.

Толькі та апомні час на камандзіроўках Дома народнай творчасці ў самадзейныя тэатральныя калектывы выязджаў народны артыст БССР Я. Радзівілаўскі, заслужаны артыст рэспублікі С. Скальскі, артысты В. Левін і С. Казлоў. Карыць ад гэтай дапамогі вяліка.

М. ТЫШКЕВІЧ,
дырэктар Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці.

ПЕРАМОЖЦА — ПЕРШЫ ЦЭХ

«Маршам камбайна-будавніцкай» музыку да якога напісаў кампазітар Д. Лукас, пачалі сваё выступленне на заводскім аглядзе мастацкай самадзейнасці артысты першага механічнага цэха «Гомельскага». Высокае майстэрства прадэманстравалі салісты шліфавальніцы Кацярына Панага, свіравальніцы Галіна Габрышчак, табельшчыца Ліля Бомбарава, танцавальная група пад кіраўніцтвам шліфавальніцы Аліі Кампору. Калектыв цэха прызначаны пераможцам заводскага конкурсу.

Словам, В. Лукаша піша пра тое, што добра ведае, што чужы і чужыя.

Валіцын Лукаша. «Гарды нараджаюцца сёння». Вершы. Выдавецтва «Беларусь», Мінск, 1984.

В. СЯМЕНАУ.

ВОДГУКІ, АДКАЗЫ

«Радасць азмычаная няўважай» так называўся артыкул М. Рыбачова (г. «Літаратура і мастацтва» ад 12.11.1984 года), у якім крытыкаваўся код падрыхтоўкі да Дзеяды народнай творчасці ў Бірзюўскім раёне.

Загэдыні аддзела прапаганды і агітацыі Брэскага абласнога КПВ А. Залескі павадамі рэдакцыі, што артыкул абмярноваў на нарадзе работнікаў культурна-асветных устаноў Бірзюўскага раёна. Метадысты абласнога Дома народнай творчасці аказалі практычную дапамогу бірзюўскім артыстам у разучванні новых песень і танцаў.

А. ПАВЯДАННЕ

мамчыным хлебе жыць? — спытала здзіўлена Святлана, не разумеючы, куды хіліць бацька.

Яўсей Нікандравіч засмяўся і паклаў руку на даччыно плечо.

— Дурныя, свой хлеб мець будзеш. Ты ж атрымаш дыплом матэматыка.

— А працаваць дзе ў Тонава з тым дыпломам? — Я ж кажу, гэта мае турботы... Даўно пара амалоджываць наш настаўніцкі калектыв, ды ўсё б'юся, каб не змяняць быка на індэка...

Талы Святлана на момант задумалася, махнула рукой:

— Не будзем, тата, гадаць дыплом. дзе мне працаваць. Яшчэ калі той дыплом падуць.

— Кожны чалавек павінен, дачушка, глядзець далёка наперад. Мне ж да тэтага і пасада прыучыла. От я і гляджу. А ты вучыся, вучыся. Не ехаш жа табе на Палессе якое...

Гаворка талы на гэтым скончылася, і Яўсей Нікандравіч быў упушчаны, што дачка зразумела яго намеры. Аднак стала зусім інчай. У камісіі па размеркаванні выпускнікоў яна папрасіла: — Калі можна, у Брэсцкую вобласць накіруйце, а там — папрашуся на Палессе.

— Гэта чаму ж так? — здзіўліўся рэктар. — Вось просьба вашага бацькі. Хоча, каб вы бліжэй былі да дома. Халадніцтва гэта падтрымлівае і аблава.

Члены камісіі перагаворыліся. На нейкі момант Святлана завяглася. Вялома, быць пры бацьках нябыла. «Толькі на чыё месца ён мяне паставіць у школе? Даможыцца перамяшчэння Антона Сямёнавіча? У якім вачыма я зайду ў клас? Яму трэба амалоджываць калектыву. Няхай робіць гэта без мяне».

Святлана была шчыра на трэцім курсе інстытута, калі ён упершыню загарыўся аб гэтым з дачкою:

— Ты, Святка, толькі вучыся добра, а дзе працаваць — мой клопат. Пастарося, каб сюды, да нас, вярнулася. І табе добра будзе, і нам з мамай псесялі на старасці.

— А што ж я тут рабіць буду? На тваім ды да

Пра ПЕРшую КНІЖКУ ПІсьменніка

ПЕСНЯ І ПЕРАПЕВЫ

«Гарды нараджаюцца сёння...» Мне, як, напэўна, і другім чытачам, няліка было загадацца, чаму малады паэт Валіцын Лукаша так назваў першы зборнік сваіх вершаў. Я чытаў вершы В. Лукашы, якія з'яўляліся час ад часу ў перыядычным друку, ведаў, што «на яго творах» — як зазначае ў кароткай прадмоўцы да зборніка яго рэдактар Антон Балевіч, — выразны адбітак працоўнай біяграфіі юнака: ён быў геалагам, геофізістам, тапаграфам, рабочым Нафтабуда».

Іншыя словы, менавіта вядома, што аўтар зборніка — адзін з тых, чый брадэй нарадзіўся ў тых, чый выраз — не проста прыгожы, гучныя словы, вычытаны ў гаворку, а шэста большае. І было такое спадзяванне, калі разгортваў нугу, што прадстаўніцтва высустрэча, што аўтар, у якім спалучыліся паэт і чалавек такоў біяграфіі, паведае нам непаўторыны расказ пра час і сябе, пра новы горад і сваіх сяброў.

Як гэта спадзяванне апраўдалася? Калі чытаеш, а потым перачытаеш больш уважліва першы раздзел зборніка, які называецца «Нафтаград» і аб'ядноўвае вершы, прысвечаныя вялікай будоўлі, то сапраўды бачыш: піша не старонні нааўральнік і не абываковы сведка, а ўдзельнік падзей. Аўтар сваімі вачыма заўважыў, як на пачатку будаўніцтва «лета дыхала плянкім саларыкам і горкім пылам» і як «у праарэбскіх першых падбіваўся загады». Ён ведае адбівацца, а не па чутках і не па расказах, людзей будоўлі. І, можа, таму з такім таварыскім спачуваннем расказвае пра шафераў, якія «урываюцца ў ранніны горад, які вясновы скрызнік у кватэру», і з такоў любасцю піша пра дзяўчат-будоўніц:

Нашы любячы ў камбінезонах Крмых нязграбныя, як пінгіны! На будоўлях яны ўсе сезонны Сябраваць з гэтай модой павінамі...

Словам, В. Лукаша піша пра тое, што добра ведае, што чужы і чужыя.

Валіцын Лукаша. «Гарды нараджаюцца сёння». Вершы. Выдавецтва «Беларусь», Мінск, 1984.

Мантажнікі — як вытаня ўсе з твораў. Асуманяны спейкі і вятрам. Пял хмарамі жалеза вараць У золкі дожджы І ў студзенькоў замесць.

Далей, у трох наступных строках паэт выказвае сваё захваленне «гарачымі і кемлівымі хлопцамі» («у вачах — агонь, у вачах — плоскачона сіль»), называе іх «гаспадарамі завоблачных вышынь» і заканчвае, абрамляе верш пачатковай строфай. Мантажнікі В. Лукашы, як бачым, вельмі падобныя на сваіх калег з іншых, не вельмі ўдалых вершаў на гэтую тэму. І хоць паэт гаворыць пра іх: «мае сябры», — цяжка паверыць, што гэта сапраўды так. Вельмі ўжо яго мантажнікі абзлілічаны, абгулены, ніводнай жывой рыскі. І прычына ўсё ў тым жа — у павярхоўным поглядзе на рачы, у ілудым паказаць жыво-

га чалавек, яго душу. Гэта першае. А па-другое, як я ўжо адзначаў, — у перамайніцтве, у літаратурычыне. Яна, літаратурычына, трымае ў палоне маладога паэта, калі ён пісаў «Мантанжнікаў», яна адчуваецца і ў іншых яго вершах, асабліва лрычыных. Так, гэта відочнае факт. Ян толькі паэт пачынае гаварыць як быццам бы ад імя свайго «я» ці ад імя сваіх раваеснікаў, ад імя «мы», ён зрываецца на пералева, на чужыя інтанацыі і словы. Лрычыны верой В. Лукашы абавязова будзе нават у сні ўдзіцца: «Эх! Туды б, дзе са стром Антара ў новае рэчышча падае». І ехаш ён будзе, вядома, па «бачоўкоўскіх дарогах», і камсамольскую публіку будзе трымаць няйнанш, як яна самага сэрца («І я кожнага сэрца гарача, як маленікі сцяжок — публіка»), і сваё шчасце ён уявіць толькі як магчымаць быць у «рангу наваеслаў», гэта значыць, асвойваць стэп («Стэп гудзе абуджаны, стрыжонканы... Паўна, гэта — шчасце!»).

А дзе ж, спытае чытач, сапраўднае «я» лрычына героя? Дзе яго непавторнасць адметнасць, чалавечыя саеабсаліваець? Дзе сам Валіцын Лукаша — геалаг, геофізіст, тапаграф, рабочы Нафтабуда», словам, чалавек цікавай біяграфіі, актыўнага прапаўнага — і, вядома, духоўнага — жыцця? Яго лшчэ ў вершах няма. Паэт пакую што падмяняе сябе і сваіх сяброў узятымі напрамак з чужых вершаў мантажнікамі. І хочацца тут пажадаць маладому паэту не рабіць так надалей, а больш даяраць жыццю, сваёму ўласнаму жыццёваму вопыту. І лшчэ — сваёму ўнутранаму голасу: «Вось гэта цікава — пішы, не сумнявайся... Не бойся, гэта крмыца тое слова, якое і трэба».

Некалькі слоў пра тых вершы, якія сабраны ў другім раздзеле — «Мая блакітная тайга». Пра адзін з іх, пра «Шчасце», гутарка ўжо ішла. Верш занадта агульны, рытарычны. Больш удалы другі лрычыны вершы, які змешчаны побач і ўявіць сабой ліст да маці. Тут ужо адчуваецца непасрэднае сьноўнае паучуцце, верш выгада адрозніваецца ад тых «лрычыных» твораў, пра якія гаварылася вышэй. Што ж датычыць астатніх вершаў раздзела, дык усе яны — кароткія і сцельныя, у дзве-тры строфы паэтычныя замалёўкі, свайго роду дэвізныя нататкі чалавек, які ідзе

Не будзёнай тайгою. Да «белых плям» пракадавае шляхі.

Гаты цыкл — ён даволі цэласны — робіць надраўнае уражанне, сведчыць і аб нааўральнасці паэта, і аб яго ўменні даць адным-двум мазкам пейзаж, і аб здольнасці выказацца, як кажуць, каротка і ясна.

Увогуле ж, калі разоміраваць сказанае, хочацца нагадаць Валіцыну Лукашу яго ўласны верш «Размова з сынам», дакладней, вось гэты радкі:

...Не мастак я да казак. Ты ведаеш гэта, сыноч Расназь пра заморскі суды нааўрад ці мне ўдасца. Пра жыццё мне расказваць паму мазалеў і дарог. Дзе ўсе — як у жыцці, і ўсе — як у казцы.

Словы добрыя. І хочацца верыць, што яны для Валіцына Лукашы не выпадковыя, што ён пазабыва да другога свайго зборніка і перамайніцтва, чужых, сцёртых слоў, і павярхоўнасці, агульных месца, а будзе сапраўды «расказваць паму мазалеў і дарог» — паму, народжаную ўласным сэрцам.

Антоль ВЯРЦІНСКІ.

Не толькі ў нашай рэспубліцы, але і даўна за ва менавіта вядома прадукцыя Маладзешчанскай фабрыкі музычных інструментаў. Прадпрыемства вырабляе баяны, гармоні, дзіячныя акардыён, калектывы фабрыкі перайшоў на бездэкавае выпуск вырабаў і дзіячныя ўво больш 70 тысяч інструментаў. На здымку — перадавая зборная дзіячына кавароўнага калектыва Грома Матвееўч.

Фота П. ПАВАТАРАВА. (БЕЛТА).

ПІНСКАЙ МУЗЫЧНАЙ — 25

Споўнілася 25 год дзя заснавання Пінскай гарадской музычнай школы. Гэтай даце быў прысвечан вечар, які адбыўся ў гарадскім Доме культуры.

— Дваццаць пяць гадоў — не гэта так ужо і многа ў сваім выступленні дырэктар школы А. Пасляўскі. У 1939 годзе музычную культуру ў Пінску прадставілі толькі два невялікія рэстаранныя аркестры. Пасля ўз'ядання Беларусі ў сорадзе была арганізавана музычная школа. Выкладчыкаў у той час было мала. Але нават і тады школа прымае ўдзел у першай Дзеядзе беларускага мастацтва ў Маскве. Пасля Ачышчэння вайны былі адкрыты класы форціяна, народных інструментаў, арганізаваны струнны аркестр.

Цяпер у школе вучацца 600 чалавек. Арганізавана студыя пры клубе Фанера-запалкавага камбіната, працуе філіял музычнай школы ў вёсцы Сашыно, музычная студыя ў вёсцы Гардзішча.

У Пінску на прадпрыемствах, у навукальных установах, сярэдніх школах створаны гурткі мастацкай самадзейнасці, якімі кіруюць вынікі спецыялісты школы і педагогі.

Калі 300 былых вучняў школы працуюць зараз педагогамі ў розных гарадах Савецкага Саюза.

Праца педагогаў школы высокая ацэнка. Ганаровымі граматамі Міністэрства культуры БССР ўзнагароджаны старэйшы педагогі школы Н. Авар'янава, Э. Аўруціна, Б. Мнацканян, Е. Палякова, А. Дзюрына, А. Савіцкая, дырэктар школы А. Пасляўскі.

Л. НЕЛЕЗЕВА,
слухачка факультэта музыкі Пінскага народнага ўніверсітэта культуры.

М. ЦІШКОУ.

ЧЫТАЧОЎ СТАЛА БОЛЬШ

На многіх прадпрыемствах Мазыра працуюць пункты выдачы кніг ад цэнтральнай гарадской бібліятэкі імя А. С. Пушкіна. Тут грамадскія бібліятэкары абменьваючы чытачам літаратуру, дзякуючы добрай прапагандае кнігі, якую вядуць актыўна, колькась чытачоў сярод рабочых пастаянна расце.

М. ЦІШКОУ.

Было так: тры гады назад у Тонава прыехаў выкладаць геаграфію выпускнік інстытута Ігар Пятровіч Сітнік. Дырэктару ён спадабаўся за рухавасць, за яго разумнае выступленне на першым педсавеце. Неўзабаве Яўсей Нікандравіч завітаў на ўрок да новага настаўніка. Зразіў дзе-ля, прыліку пару дробных заўваг, а наогул прызнаў урок добрым. Праз некаторы час у Ігара Пятровіча была «эфортка» і дырэктар запрасіў яго да сябе на ўрок.

Усё ішло добра, неўзабаве павінен быў быць званок. Яўсей Нікандравіч «закругліўся» ўжо, і раптам адзін вучань падняў руку.

— Што скажаш? — кінуў дырэктар галавой.

— Яўсей Нікандравіч, а што такое латыфунды?

Дырэктар зірнуў туды, дзе сядзеў Ігар Пятровіч, і раптам асадыў вучня:

— Валодзя, не будзь выскычак. У падручнік трэба часцей заглядаць. Сядзі!

Хлапчук апусціўся на парту.

У кабінце дырэктара малады настаўнік, дзельчыся ўражаннямі ад урока, пахікаўся, чаму вучань не атрымаў адказу на пытанне.

— Дарагі мой, вы лшчэ не ведаеце гэтага Валодзя. Так і сочыць, каб злавіць настаўніка. Мне ўжо многія скарыліся. Думаеце, ён не знае, што такое латыфунды?

— Прабачце, але сёння вы не давалі тлумачэння гэтага слова, а ўспаміналі яго часта. Можна хіба на рашэйным уроку тлумачыць? — запярчыў Ігар Пятровіч.

— Тлумачыць, вядома. Дзе зрытты, у кніжцы на-друкавана. Няхай прачытае.

У маладога настаўніка завалася сумненне, што выкладчык сам добра не ведаў, як вытлумачыць замежнае слова, і ён жартам выказаў сваю думку дзёнам настаўнікам: Ганне Сямёнавічу і Анфісе Раманаўне.

Назаўтра да пачатку заняткаў Яўсей Нікандравіч, сустрэўшым на калідоры Ігара Пятровіча, за-

[Значэнне на 4-й стар.]

ПРЭМ'ЕРА

«Чырвоных кветак»

У першыя гады Савецкай улады на самадзейнай і прафесіянальнай сценах паступова фарміраваўся жанрава-жанрыстычны аспект «Чырвоных кветкі Беларусі» — твор аб героіні грамадзянскай вайны. Спектакль на гэтым творы падрыхтаваў да Дзеяды Краснапольскі народны тэатр (рэжысёр Л. Лабановіч) мастак В. Акулаў. Гледаць цёпла прынялі новую работу тэатра.

Б. МАЦВЕЕВ.

КВІНТЭТ ЛЯХАВІЦКІХ ДЗЯДОЎ

Нічога, што самаму старому музыканту Рамону Прыбышчуку 75 гадоў, а самаму маладому — Міхалю Лукашавічу — пяцьдзесят тры гады, а самаму маладому — Міхалю Лукашавічу — пяцьдзесят тры гады, а самаму маладому — Міхалю Лукашавічу — пяцьдзесят тры гады, а самаму маладому — Міхалю Лукашавічу — пяцьдзесят тры гады.

Больш ста мелодый ведаюць калгасныя музыкі. Яны іграюць «Ляхавіцкую полку», «Ляхавіцкі кадрылю», полькі, кадрылі, вальсы, названыя ў гонар многіх навакольных вёсак. Ляхавіцкі музычны фальклор запісаны ад квінтэта супрацоўнікаў Акадэміі навук БССР.

Надоўна калгасны квінтэт запрасілі ў Брест. Дзяды выступалі ў канцэртнай зале. Усе нумеры карысталіся вялікім поспехам.

Пакуль што ляхавіцкі квінтэт толькі пераможца куравага агляда мастацкай самадзейнасці. Наперадзе — раённы агляд, але знаўцы лічаць, што квінтэт чакае і больш далёкага дарога.

А. ЧАБАНЮК.

ВІНШУЕМ 3 ЮБІЛЕЕМ

Завтра Алеся Пальчэўскаму споўніцца 60 гадоў. Пры ўраўненне Саюза Письменников БССР накіравала юбілярнае прывітаньне, у якім гаворыцца:

«Дарагі Алеся Воспільвіч! Творца і адшчырага сэрца нічам і віншаваннем Вас, нашага таларыша на прыю, з 60-годдзем з дня Вашага нараджэння.

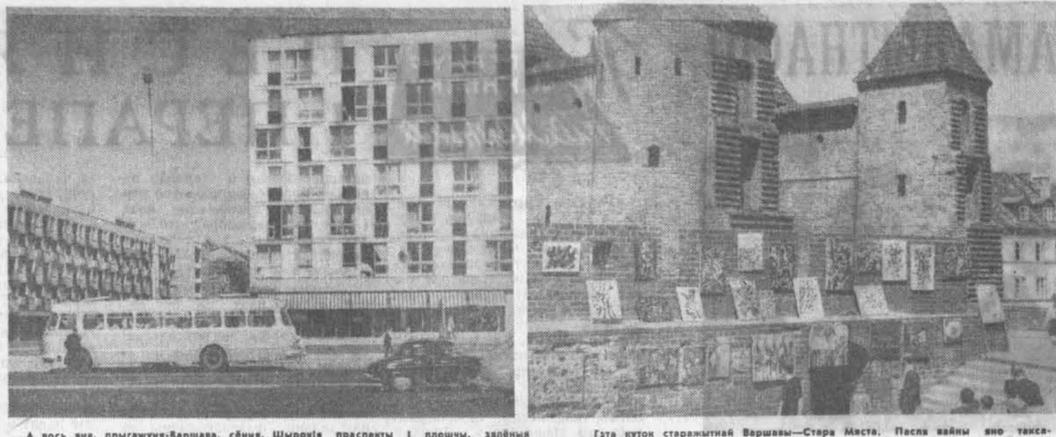
Ваша літаратурны шлях не быў лёгкі і просты. Вы выступілі ў беларускай літаратуры ў другіх пачатках дзевяцінага годаў як эдольны прэзілі і драматург. Старэйшыя з нас памятаюць Вадаў апаўдэнды і псеў, што друкаваліся ў тым гады ў часопісах «Малады артыст», «Малады», «Скіры Січы».

Потым у Вашай літаратурнай дзейнасці надмішоў вымяшэнне доўгі перыяды. І толькі ў 1955 годзе Вы эдольні эню ўключыцца ў наша літаратурнае жыццё. І ўключыліся актыўна, плённа.

Вашы зборнікі апавяданняў для дзяцей «Беражанкі», «Ала і Галя», аповесць «Ты не адзін», кнігі апавяданняў для дарослых «Родныя беранкі», «Жніўнен

Абрунныя карыскі зруйнаваных дамоў, гуды жалеза і каменя... Такай была Варшава ў 1945 годзе.

А вось яны, прыгажуні-Варшава, сьвіны, шырокія проспекты і плошчы, залёныя сады і паркі, сьветлыя дамы і палачкі...

Гэта курорт старажытнай Варшавы—Стара Места. Пасля вайны яго таксама адбудавалі. На красках сцены любіць экспаніраваць свае карціны мастацтвам.

такое радзіма, —
цвярджае Варшава
Дамброўская ў навае
«Трыццаці год» з та-
го ж зборніка.

Спраўды новае
Варшава, сталіца са-
цыялістычнай дзяр-
жавы стала для іх
маці, а не мацяхою.
«Перамены» — так
азгаляла яшчэ ад-
на навае, у якой Ма-
рыя Дамброўская па-
казвае ператварэнне
сталіцы. Письменніца
глядзіць на горад з
акна свайго дома,
дзе (з перанаканамі)
жыве трыццаць чаты-
ры гады. Вуліцу бам-
білі і разбуралі спач-
атку ў 1939, а потым
у 1944 годзе. Але вось
надышло 17 студзеня
1945 года — дзень вы-
звалення. Перамены
адбываюцца цяпер
хутка, як на сьнезе:
вось адрамантавалі
будынак школы;
яго запобілі на-
тоўп дзяцей; шко-
ла пачала праца-
ваць у дзве змены;
спачатку вечарамі
там гарэлі газавыя
лампы, потым ус-
пыхнула электрыч-
нае святло; у тым жа будынку ад-
крылі курсы для дарослых.

ЛУІ ДРАГОН

У Савецкім Саюзе разам з
Эльзай Трыале надойна гасціў
выдатны французскі паэт Луі
Драгон. Яму быў уручаны ды-
плом ганаровага доктара філа-
лягічных навук Маскоўскага
дзяржаўнага ўніверсітэта.
Дружэцтва новае пераключыў
вершай Драгона.

СЛАВА

[Верш напісаны ў гонар другога
савецкага вайны]

Гэта ты, хто не прадаецца,
Не здаецца і не прадаецца —
Дзеці колеру радзімы,
Хто лад прысваівае хваля сэрца,
Хто шукае ў поўныя спаганды,
Быццам саламандры.

«Дзе слобры, дзе хлопцы?»
Што такое?
Ходзіць сумныя нявесты,
«Хто нас песьняй шчыра?»
Хто зірне з ласкавага ізаменна?
На маіер аднаменна?

«Чуе маці і ў цішы ўдзяжна?»
«Што ж мы вена горлачка маіма?»
Праўда, шчыра ім жыццёва,
Шмат чаго ім не хапае...
Толькі ж ноч была на дзіва светла,
Як ішлі яны адгэтулі!

Край тавіны, партызанскі, родны!
Зведзі сьнічкі ўсе нягоды,
Спыць яны ў халупе нейкай,
На світанні, паўна, ім халодна!
Неціхана велькі лісты шыюць,
Гасячы настыр намына.

Іншы жыццё спаломяні чынае,
У гарызонт уперліся вачыма
І намоў лёгка надвор'я,
Што ім цёпла людскі

Плеснеюць — далёкія ад гора
І намын дзяржаў.

Здрадліцтва забіла ў барабаны —
На налені падстаў і намын —
3-гад вярочна ліўра!
Назвае добрымі паганымі,
А любіць вена злучаць кама,
Тонар —

Не! Сынны не хочыць пакарцінаць!
На маіер не пагодзь да чужына,
Лейкі смерць на полі бою!

«Снег ільце, панура сэрцабрыць,
Чуець, чучец?»
Снег над ім, Не прыдуць дзеці,
Снег над ім, Снег і вешер...

Францыя, кілі ж ты вернеш прапа
На свабоду, на жыццё, на славу?

Хай сыноўня адвага
Яшчэ адродзіць яе!
Францыя маі, табе ўзімацца
На руках юнацтва!

Нас перамагі! Непраўда гэта!
Нас з зямлі зыміць Непраўда гэта!
Нас з зямлі зыміць Непраўда гэта!
Юнакі-маі! пануючы свету,
Як яны змагаюцца адана,
Слава партызанам!

«Маці — так называліся парты-
заны ў Францыі»

ПРАЗ 20 ГОД

Варшава з'яўляецца буйнейшым вы-
двецкім цэнтрам краіны. Штогод тут выхо-
дзіць звыш пяць тысяч назваў кніг агульным
тыражом больш 70 мільёнаў экзэмпляраў.
Да вайны варшаўскія выдавецтвы штогод
выпускілі каля дзевяці мільёнаў экзэмпля-
раў кніг.

У Варшаве выдаецца 11 газет і 783 че-
сціцы, у тым ліку часопісы, прысвечаныя
выключна польскай мовы. Да іх адносіцца,
у прыватнасці, папулярныя штодзёнікі
«Сталіца», «Вядомы таксама і за рубжым».

У даваеннай Варшаве было 20 тэатраў
і кабарэ і тры дзіцячыя тэатры. Сёння Вар-
шава зноў з'яўляецца буйным тэатральным
цэнтрам Польшчы: тут працуе 15 драма-
тычных і сатырычных тэатраў, тры ляльчыны,
а таксама тэатры оперы і аперэты.

Варшаване любяць музыку. У дні кан-
цэртаў залы Нацыянальнай філармоніі і ін-
шых музычных устаноў сталіцы перапоўне-
ны. Тут выступаюць буйнейшыя віртуозы
сусвету.

Кожныя пяць гадоў у Варшаве прахо-
дзіць міжнародны конкурс імя Шопэна, у
якім удзельнічаюць піяністы некалькіх дзе-
сяцік краін. Другім буйным музычным ме-
рапрыемствам з'яўляецца штогадовы фе-
стываль сучаснай музыкі «Варшаўская во-
сеня».

Варшава з'яўляецца буйным цэнтрам
выяўленчага мастацтва. Апроч некалькіх
пастаянных галерэй, тут наладжваюцца ка-
лектыўныя і індывідуальныя выставкі. На
працягу года іх наведвае звыш паўмільёна
эмацыйна жыццёва, скульптуры і графікі.
У Варшаве жыве каля 40 працэнтаў маста-
коў краіны.

Восенню 1965 года расчлініць свае
дзверы адноўлены, а па сучасны рэкан-
струваны і мадэрнізаваны, Валкі тэатр
оперы і балета. Будынак тэатра быў па-
будаваны ў пачатку XIX стагоддзя. Тут раз-
мяшчаюцца не толькі оперы і балет, але так-
са і балетная школа, тэатральныя май-
старні і г. д. Варшаўскі Валкі тэатр оперы
і балета будзе адным з буйнейшых і самых
сучасных у свеце.

Пра Варшаву, як пра каханне, маж- на гаварыць бя- скошча. Гэтае пера- фразіраванае вы- казанне Стэндаля вельмі правільна паказвае харак- тэрны ўсё без вы- ключэння паліцаў да сваёй сталіцы. Не дзіва, што Вар- шава заняла тако- е вялікае месца ў польскай літарату- ры—як у прозе, так і ў паэзіі. У многіх творах яна прысутнічае амаль на кожнай старонцы. Некаторыя кнігі да такой ступені насынены апісаннямі яе вуліц і нораваў яе жыхароў, што чытачу адразу становіцца ясна, хто тут галюны герой. Гэты герой—сама сталіца, а сюжет і персанажы кнігі служаць толькі паставаю для таго, каб паказаць горад, па- дзяліцца з іншымі сваёй любоўю да Варшавы.

ЛІТАРАТУРНЫ ПАРТРЭТ ВАРШАВЫ

якіх Варшава усім не была ласка-
вая.

Не маці, а мацяхою абар-
очвалася сталіца таксама для
высковых дзяўчат, якіх годд
прымусяў пакінуць родныя месцы
і паісці ў горад у пошуках на-
валка хлеба. Нагаляем хоць бы
«Габрыелі» Запольскай «Ма-
ршал пані Дульскай». У гэтай п'е-
сьме жывуць і дзейнічаюць «стра-
нныя мяшчане» (як назваў іх вя-
лікі польскі паэт Юліян Тувіль),
дэманструючы гледзчу сваё фар-
сейскае аблічча.

Невыносна ўмовы жыцця пра-
цоўнікаў у міжваеннай Польшчы,
іх распачыныя спробы знішчыць
раўнадушны Варшава хоць якую-
будзь работу—гэта тэма шмат-
лікіх рамануў і паэтычных твораў.
Немагчыма без хвалюшняга
чытання верш польскага рэвалю-
цыянага паэта Уладзіслава Бра-
неўскага «Вуліца Мілая», які рас-
крывае ўсю трагічную праўду тых
гадоў. Пра жыццё горада і яго
пралетарыята гаварыў у сваіх
вершах таксама Станіслаў Ры-
шард Дабравольскі.* Малодзья
людзі, асуджаныя на беспрацоўе,
які і іх субраці, праходзілі па
горадзе ў радах першамайскіх
дэманстрацый, паліваючы сваёй
крывёю варшаўскія маставыя. Так,
да ўсёй была ласкава сталіца ў
эпоху капіталізму, не адліні пра-

кляў яе вуліцы, жорстка і чу-
жыя, яе вакзалы, на якіх не ад-
наму і не раз даводзілася нача-
ваць.

Гады акупацыі, жах дзён, з
якіх кожны для многіх жыхароў
сталіцы мог стаць апошнім, небы-
валы гераізм варшаўцаў у той пе-
рыяд, а таксама іх выключна стой-
касьці і непахісна вера ў леп-
шую будучыню, праўдзёная, насу-
перак разбурэнням, у цяжкіх пас-
лаваенна час, не маці і не зах-
паці пісьменнікаў і паэтаў. Да
імпэрэнтнага часу ў польскай лі-
таратуры горадзі гэта тэма-
тыка займае вялікае месца.
«Варшава была сталіцаю вай-
ны»,—сцвярджае Казімеж Бра-
ндэс у «Няскораным горадзе».
Кнігу адкрывае апісанне варшаў-
скага верасня 1939 года, першых
у час другой сусветнай вайны ма-
сіраваных налетаў авіяцыі і ар-
тылерыйскага абстрэлу. Брандэс
паказвае гераізм жыхароў сталі-
цы ў дні гітлераўскай акупацыі,
аблавы, вываз людзей у Герма-
нію, пакаранні смерцю на вулках
варшаўскіх вуліц. Письменнік ма-
лое таксама лёс яўрэйскага са-
сельніцтва горада, спачатку са-
ганна ў гета, а потым знішча-
нага. Двойчы сталіца ўступіла ў
адкрыты бой з фашысцкімі за-
хопнікамі: адліні раз у красавіку
1943 года, калі паступала і загіну-
ла гета, і другі раз у жніўні—
верасні 1944 года, у перыяд Вар-
шаўскага паўстання.

Пісьце доўгіх гадоў Варшава са-
праўды была «сталіцаю вайны»,
прыкладам для ўсяго народа, які

замагаўся з акупантамі. Нарэшце,
савецкія і польскія войскі прынес-
лі ёй вызваленне. Аднак Варша-
ва, вызваленная Варшава, была
пацалкам разбурана, бо пасля раз-
грому паўстання гітлераўцы спалі-
лі і ўзарвалі ўсе ўпалельны буды-
нкі. І вось адбылося невера-
годнае. На «бязлюдных руінах»
пацягнуліся натоўпы былых жы-
хароў горада. Масавая вяртанне
ў Варшаву пачалося зараз жа
пасля яе вызвалення, яшчэ раней,
чым абнарававалі рашэнне, што
яна паранейшаму будзе сталі-
цаю.

«Няскораным горадам» Брандэс
завяршаеца ўспамінамі аб пер-
шых адзнаках адраджэння Вар-
шавы: у адным з многіх яго
дамоў, ад якіх яшчэ штоосьці заста-
лося, дзядзька мае акно—на-
перакор разбурэнням, у знак новага
жыцця. Першыя дні вызвалення
горада ўзнаўляе таксама Поля
Гавячынская ў кнізе «Сталіца».
Гераніі апоўсці, Люцына і Ева,
ідуць па варшаўскіх вуліцах, з
дзядзькаю лязваюць добра зна-
мыя раней месцы. Аднак агуль-
нае гучанне кнігі—аптымістычнае.
Жывыя, пакаваўшы загінуўшы,
наперакор усаму стварожу нова
горад.

Узваскрэшэнню Варшавы пры-
свячае некалькі навае са зборні-
ка «Ранішня зорка» Марыя Дам-
броўская. У гэтым пытанні ў
паісьменніцы: «Наўжо гэта на са-
май справе ўжо толькі Могілікі?»
Яна адказвае на старонках кнігі.
«Варшава—само жыццё! Самы
жывы горад свету! Многія палы-
кі толькі ў тых гады адчулі, што

ВЕЖЫ ВЕТРЫК

[Заканчанне. Пачатак на 3-й стар.]

прасіў у кабінет. Ледаз той зачыніў дзверы, як
адчуў на сабе строга погляд дырэктара.

— Вы, малоды чалавек, падрываеце мой аўта-
рытэт.

Ігар Патрывіч адчуў някаватасць, але паста-
раўся не падаць выгляду.

— Вас нехта няправільна інфармаваў.

— Усё правільна, таварыш Сігнаў. Можаш
быць упэўнены, — сказаў і зірнуў на гадзіннік: —
Гадзіне. Праз тры хвіліны ўрок — а наўздагон да-
ду: — А я спадзяўся, вы будзеце маім памоч-
нікам.

— Па інфармацыі? — павярнуў Ігар Патры-
віч калі дзверы. — Дзякую за давер.

Пасля ўрокаў Сігнаў ішоў дахаты разам з
Анфісай Раманаўнай і дарогай расказаў пра
гаворку з дырэктарам.

— Ой, гэта ж я вас, навічка, не паірэздала...
спадхілілася настаўніца. — Ганны Сямёнаўны ра-
бота. Мы прывыклі ўжо да яе «абавязкаў» і нічо-
га такога не гаворым пра ёй. За навічкамі, май-
це на ўвазе, у Яўсея Нікандравіча асаблівае назі-
ранне. Была калісьці і ў мяне з ім сутычка і ўсё
за аўтарытэта... Так нек выходзіла, што я ні
разу не сустракалася з Яўсеем Нікандравічам
сам-насам. І надарывацца спаткацца, калі выйшла
са сваімі вучнямі на калідор пасля паказанай
гутаркі «Як трываць сябе на людзях». Ен ішоў
мяне насустрач, абмінуў моўкі і адказаў на пры-
танненне вучняў. Зайшла ў настаўніцкую, збіраю-
ся дахаты, уваходзіць наш Яўсей Нікандравіч і
адразу:

— Вы што, задумлівай былі ці знарок не пры-
віталіся з дырэктарам? Хочаше паказаць свой
аўтарытэт перад класам, а мой унізіць?

— Не разумее вас, Яўсей Нікандравіч? — па-
ціснула я палычка. — Па элементарны этыкет...
— Разумеце вельмі простае: трэба памагачь
усімі сіламі стварыць аўтарытэт дырэктара, каб
яго слова было законам, — пераніў мяне, вы-
паліў сваё і выйшаў.

— Знаеце, у яго такая «мятада» — не да-
ваць апраўдавацца другому. Будзем мець на ўва-
зе, — усміхнуўся Ігар Патрывіч.

«Такі, як Ігар Патрывіч, і сам не зойдзе, і да
яго не сходылі... Антон Сямёнавіч таксама не за-
вітае, хоць у апошні час, і прымырыліся. Сухар
сухаром. Ды яму і няма калі за іксамі ды фор-
муламі. Трэба ж мець столькі шырліваці, каб
перад кожным урокам пераарыць самому ўсе
задачы і акуратна ўпісаць іх у рабочы план! А
новая дырэктарыя тым больш не зойдзе, не за-
хоца і параламны карыстацца, аб якіх прасіла
на развітанні. Ды, можа, дачулася, што быў суп-
роць яе кандыдатура. Такое перададуць: адны,
каб выслухаць, другія — ад элавіваці...»

Думкі адна за адной лад мёртае ціканне буд-
дзільніка ідуць да ідуць. Прыгадваецца ўсё
паславаенна шлях на пасадзе дырэктара. Няма-
ла цяжкасцей дывалася яму адвадзец: то з кні-
мамі, то са шыткамі, то з матэрыялам для ра-
монту. «Яшчэ ў апошні год майстарню ім пабу-

даваў. Ды не абы
якую — мураваную.
Школа дружалая —
затое майстарня веч-
ная. І абсталяванне
дабры. Дзе за срэд-
ка, а дзе просьбай, спі-
санае...»

За акном заспяваў пень, засакацілі куры.
Яны напамілі гаспадару аб сабе, перанікілі
яго думкі. Яўсей Нікандравіч падняўся, узьняў
жменю ячменных пазадкаў, што засталіся ад
школьнага агарода, выйшаў і сыгнаў далей ад
ганка. Пеньні кінусь першым, кінуць курэй.
Дабег, спыніўся і стаў надахваваць сваіх па-
дечных частавацца. Сам зрэху дзеубана адно,
другое зярнятка і з выглядам «я не галодны»
абходзіць чараду.

Яўсей Нікандравіч прайшоў па двары, за-
глянуў на агарод. Пасля дожджкоў добра за-
шчыліся буркі, бруква, капуста. «Хопіць і сабе і
парсую», — падумаў і спыніўся каля шыкетна-
ка. Праз вуліцу, наўскася, відналася сядлоў-
ская храма. Яна напамінала, што ў хаце скончы-
ліся запалкі ды і паяпрос засталася небагата ў
пачку.

Вярнуўся ў хату, узняў грошай, накінуў за-
пачку на прабоў і пайшоў, не спыняючыся, ву-
ліцай.

У краме Яўсей Нікандравіч доўга не затрымаў-
ся, перанікуўшы некалькімі словамі з прадаўцом,
купіў што трэба і, выхадзічы, сестрэ на ганку
прыбралычыць са школы.

— Добры дзень, Алесь Ігнатаўна, — прывітаў-
ся першы і падаў руку, чым страшна адзіў
жанчыну. — Як жывецца? Як новая ваша на-
чалыца?

— Лілія Паўлаўна? Неблагая. Умее з людзь-
мі ладыць. Хваліць настаўніка. А пра сабе ска-
жу: мне ўсё добра. Пра нашай рабоче нехта
іначай, самі ведаеце.

— Ну, а пра мяне што гавораць?

— Ні блотага, ні добрага не чула. Яўсей Ні-
кандравіч, прыдулячы не стану, — азірнулася ў
бакі і загаварыла таемным голасам: — Нікому
не казала, а з вамі хаду падзяліцца: дзіўная
некая новая дырэктарка. Прыдзе ранічакі, робіць
што-небудзь за сталом і песьню паіху співае.
Аж вусціна было першыя дні: у вашым кабі-
неце — песьня. Мала гэтага, загалала, каб у яе
пакоі і ў тым дзе сядзіць сакратарка, увесь час
былі адчынены форты. Вы ж ніколі так не ра-
білі. А яна кажа: «Няхай свежы ветрык пых-
кае...» А ідуць на работу, спачатку абдыбе на-
вокал будынак, паглядзіць надворку, ці ўсе фор-
ты ў класах адчынены, а тады толькі заходзіць
у школу... Што ж яшчэ з навін расказаць? Ма-
рыя Піліпаўна да хворай дачкі паехала на ты-
дзень, а можа і больш прабудзе. Ігар Патрывіч
завучам цяпер. Часова.

— Не шчыце сябе да-
рэмным спадзяваннем.
Білеты ўсёды бяруцца з
боям. Перад паездкаю ў
ЗША мы бяліся, ці спа-
дабюцца нашы спектак-
лі спавучаным у цырку
амерыканскім гледзчам.
Суменні казаліся да-
рэмнымі: амерыканцы
дзіўна нас з захаплен-
нем.

Апроч ЗША, у 1964 годзе
нашы артысты гас-
тапіравалі ў Балгарыю,
Польшчы, Румыніі, Кубе,
Канадзе, Мексіцы, Італіі,
Індыі і іншых краінах.
Усюды нас сустракалі
цёпла. Выступленні заў-
сёды праходзілі пры пе-
рапоўненых залах. За-
сважны друк шырока а-
звешваў нашы гас-
тролі.

У 1965 годзе зарубеж-

У Віцебскім медыцынскім інстытуце створана амерыканская кінастудыя. На гэтым здымку —
інжынер старэйшага інжынерна-тэхнічнага інстытута М. П. Міхалевіч, адынт С. Д. Жа-
ноў і гадзінны кафедры замежных моў Л. А. Абрамчына прагледжваюць кінастудыю.
Фота І. ПІЛІПАВА, (БЕЛТА).

ГОСЦІ ўсіх КАНТЫНЕНТАў

Савецкі пярэ-
важы пачуў буніага
творчага росквіту.
Красавіцаў да дзясці
вызвалі аб гэтым
сведчаць лакальныя
аўдыя на запісках
аўдыя на запісках
аўдыя на запісках

«Спектаклі савецкага
цырка, — адзначае
рымская газета «Меса-
дэра», — можна на-
зваць новым стылем,
новай традыцыяй, новай
школай і перш за ўсё
новай эстыкай. Арты-
сты паказалі стылісты-
чную тонкасць Вялікага
тэатра і традыцыйны гу-
марыстычны настрой го-
галейскага народа».

Мексіканскія пісалі:
«Лешае, што мы бачы-
лі за апошні 25 гадоў.
Савецкі цырк — вяр-
шчы цыркавага мастац-
ва».

Індыйскі захапілі
«вытанчаны і высокі
мастацкі ўзровень» са-
вецкіх артыстаў.

Найбольшы поспех вы-
паў на долю мадэдаў-
ца цырка Валандыя Фі-
лава, ілэаністыя Эмілія
Кіа, акрабату Давейкі,
дзіржэрушыцы льюў
Ірыны Бугрымавай, з-
навілістыцы Лью Асінага,
дзіржэрушыцы Уладзі-
мера Дурэва і іншых ар-
тыстаў.

Які і мінутка гадзі, «со-
нечны клоун» Ады Па-
лаў быў кумірам публікі.

Савецкія артысты далі
больш 2 200 паказоў, на
якіх прысутнічала звыш
самі мільёны гледзчоў
— у два з лішняй разе
больш, чым у 1963 го-
дзе.

У 1965 годзе зарубеж-

ЭЛЕБАЧАННЕ

15 студзеня
Першая праграма. 11.00 — «Два
капітаны». Мастацкі фільм. 17.00 —
праграма перадач. 17.05 — для
школьнікаў. Тэлевізійны шахмат-
на-шашны клуб. «Выдатны са-
вецкі шахмат В. А. Сокаў». 17.35 —
кіначасопіс. 17.45 — тэлевізійная
навіна. 18.10 — «Гісторыя Уласа,
гультая і абібопа». Мультиплика-
цыйны фільм. 18.20 — «Вялікая
хімія Беларусі». Тэлевізійны часо-
піс. 19.00 — А. Чакоўскі, П. Паў-
люскі. «Святло далёнай зоркі».
Спектаклі МХАТ ім. Горькага.
Перапынку — тэлевізійны навіны
(М). 22.00 — «Расквы аб пераізе».
Выступленне пісьменніка
С. Сірынова (М). 22.30 — Докда
рускага мастацтва ў Беларусі.
Канцэрт (М).

16 студзеня
Першая праграма. 11.00 — «Не-
адасланна пісьмы». Тэлевістанова.
18.45 — для маладых людзей.
Канцэрт. 17.35 — тэлевізійны на-
віны. 18.00 — Докда рускага ма-
стацтва ў Беларусі. Канцэрт. 20.00
— «Любімыя намяднікі». У кі-
намаляў. 21.30 — тэлевізійны на-
віны (М). 22.00 — «На агеньчыку»
(М).

Другая праграма. 15.30 — пра-
грама перадач. (М). 17.00 — для
школьнікаў. «Нахнына радкі»
(М). 17.30 — для дашкольнай і
малодшых школьнікаў. «Сцяпа-
расцяпа і Бокс» (М). 17.45 — для
школьнікаў. «Тэлевізійны навіны»
(М). 18.00 — тэлевізійны навіны (М).
18.10 — тэлевізійны навіны (М).
18.20 — «На вышых прасьбах».
Канцэрт (М).

17 студзеня
Першая праграма. 11.50 — пра-
грама перадач. 11.55 — Докда
рускага мастацтва ў Беларусі.
Канцэрт. 12.30 — для дашко-
льнай і малодшых школьнікаў.
«Дзяўчынка шукае бацьку». Ма-
стацкі фільм. 14.00 — Докда рус-
кага мастацтва ў Беларусі. Кан-
цэрт. 17.10 — дакументальны фільм
«Іван Шамаў». 17.30 — «Трой ліш-
тандэ». Тэлевістанова ў Вель-
русі. Канцэрт. 19.10 — «Сакратар
абома». Мастацкі фільм. 21.00
Докда рускага мастацтва ў Вель-
русі. Канцэрт (М).

Другая праграма. 11.30 — для
дашкольнай і малодшых школьні-
каў. «Кіза аб сямі нотках». 12.00 —
«Эстафета». Перадача для
дзяцей ў Варшаве. 13.00 — для
дашкольнай і малодшых школьні-
каў. «Пеця-печыца». Традыцыйны
галерэй. «Шэдэўры савецкага жы-
цця». (М). 13.45 — «Пінірскі
тэатр». Канцэрт Ансамбля песьні і
танцаў. Паліца піянераў Кудыш-
ва (М). 14.45 — для вайнаў Савет-
скай Арміі і Флоту. «Аб подвизах
аб дзесяці» (М). 15.15 — мала-
ды кіскі (М). 17.00 — канцэрт ма-
стацкай самалётаў. Перадача ў
Кірэвіна. 17.40 — тэлевізійны на-
віны (М). 18.00 — першы
фільм савецкага кіно. Мастацкі
фільм «Ваніносец» (М). 18.10 —
(М). 20.30 — «Зіма цудоўная па-
рава». Вытворная аўдыя праграма
(М). 21.30 — тэлевізійны навіны
(М). 22.00 — «У афір» — «Мала-
досць». «Праспект маладосці» (М).

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: З. І. АЗГУР, Г. М. БУРАЎКІН, А. І. БУТАКО,
К. Л. ГУБАРЭВІЧ, Т. А. ДУБІНОВА, Г. М. ЗАГРОДНІК, В. У. ІВАШЫН,
А. М. КАШКУРЭВІЧ, В. Б. ЛАДЫГІНА, П. М. МАКАШ, А. Н. МАРШІН,
В. П. К. САБАЛЕНА (намеснік галоўнага рэдактара), І. А. САНКОВ,
З. Ф. СТОМА, М. Г. ТКАЧОУ, Р. Р. ШЫРМА.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць у аўторні і пятніцу.

Захарова, 19. Тэл.
адыяна аддзяліні
дзівае савецкае
дзівае савецкае
дзівае савецкае
дзівае савецкае

НАШ АДРАС І ТЭЛЕФОНЫ:
3-24-61, намеснік галоўнага рэда-
ктара аддзялення літаратуры — 3-21
дзівае савецкае — 3-24-61, адыяна
дзівае савецкае — 3-24-04, адыяна
6-25-19, бухгалтары — 6-26-17.

«Літаратура і искусство» — орган Міністэрства культуры
і правлення Саюза пісьматэар СССР, Мінск.

Індэкс 63556, Друкарня выдвецтва «Звездэ», Мінск. АТ 03516